

སྲིད་གོ་སར་སྐྱེད་གི་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཅམས།

ཕྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ལྷོ་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པའི་སྐྱེད་ཁའ།

14
1207. 22
9

མིང་གི་སྐད་ཀྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་སྐྱེ་མེ

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཅམས།

ལྷན་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་སྐད་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་།

མཚན་མོག་རྒྱལ་འགོད་པ་རྟ་མགིན་རྫོ་རྩེ།
དཔེ་རྒྱུ་འགན་འཁུར་པ་འཁུང་མ་ཐར།

མྱིང་གི་སར་མྱིང་གི་དགའ་གནད་གསལ་བའི་རྒྱན་མེ།

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་གྱིས་བཅུམས།

གྲུང་གོའི་བོད་གྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་བསྐྱུག།

མཚོ་རྒྱན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་རྫོ་དཔེ་ཆོང་ཁང་གིས་བཟུམ།

འདི་ག་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གི་རྒྱུག་རྒྱལ་ཚུལ་ཚུལ་འཁོར་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྐྱིགས།

རྫོ་པའི་ལང་རྒྱང་གོང་ཁྱེར་ཀོང་ཏེ་འབྲིག་པར་ཁང་གིས་དཔར་བཏབ།

2000 ལོའི་ཟླ་ 2 པར་དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱིགས།

2000 ལོའི་ཟླ་ 2 པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱུག།

ISBN7-80057-377-X/Z. 199

དེབ་རིར་རྒྱན། 10.00

封面设计:丹真多杰
责任编辑:迟玛太

图书在版编目(CIP)数据

格萨尔疑难新论:藏文/角巴东主著。—北京:中国藏学出版社, 2000.2
ISBN 7—80057—377—X

I. 格... II. 角... III. 藏族—史诗—文学研究—中国—古代—藏语 IV. 1207.22

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第 47360 号

格萨尔传疑难新论

(藏文)

角巴东主 著

中国藏学出版社出版
青海省新华书店发行
中国藏学出版社微机室排版
河北廊坊市光达胶印厂印刷
开本 850×1168 1/32 印张 9 印数 2000 册
2000 年 2 月第 1 版第 1 次印刷
ISBN7—80057—377—X/Z. 199

定价:10.00元

འགྲོ་བརྒྱུད།

དེ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་དཔལ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཚཱ་མ་རིང་པོ་
 མིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་གི་འཚོལ་སྤྱད་དང་ལེགས་སྤྱིག་པར་སྐྱབ། ཞིབ་
 འཇུག་བཅས་ཐད་ཏུ་གྲངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་འདི་ནི་རུས་རབས་
 ཉི་ཤུའི་རུས་སྤྱད་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལས་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེས་གལ་ཆེ་
 བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཏུ་མེད་ཅིང་། ད་ཏུང་ལོ་རྒྱུས་རིང་ཞིང་
 ལུག་སྲུམ་ཚོགས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བང་མཛོད་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་དང་རྗེ་
 ལེགས་སུ་གཏོང་བར་ཕན་ཅུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོན་ཡོད། མིང་གེ་སར་
 རྒྱུད་གི་གཏོང་བར་གྱི་བསམ་སློབ་གོ་དོན་དང་འཛད་མེད་ཀྱི་རིག་གནས་སྐབས་
 འཇུག་པ་བཅས་པར། མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་འདོད་དང་དོས་འཛིན་བཟུང་བཞིན་
 མཚེས་པ་མ་ཟད། ད་ཏུང་མི་ཚོས་དོ་མཚར་བའི་མིག་མདས་རུས་སྐབས་ཤིག་
 ལ་བཀག་རྒྱའི་ནང་རྒྱུད་པའམ་ཡང་ན་མནར་གཅོད་ཚད་ཀྱག་སྤྱད་ས་སྤྱོད་པའི་
 གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་འདིར་ཡང་སྐར་ཞིབ་གཟིགས་བཞིན་པ་དང་།
 ལྷན་མ་མཚེས་པའི་གྲུས་སེམས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་ཚཱ་མ་རིང་མོ་འདི་དང་
 འོད་སྣང་འབར་བའི་རིག་གནས་འདི་གསར་གཏོང་གནང་མཁན་གྱི་མི་རིགས་
 འདིར་ཡང་སྐར་གྱིས་དོས་འཛིན་དང་གདོང་འཛོག་བཟུང་བཞིན་པའི་སྐར་ཡིན།
 བོད་མི་རིགས་ནི་ཀྱང་རྗེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་གི་གྲུབ་ཚ
 གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། མེས་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་ལས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་
 ཁྱིམ་མི་ཡང་ཡིན། བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱང་ཀྱང་རྗེ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་
 གནས་ལས་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོར་ཞིག་
 ཏུ་གྲུབ་འཇུག་དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཚཱ་མ་རིང་
 པོ་མིང་གེ་སར་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་རྗེ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་བང་མཛོད་ཀྱི་ནང་
 བཅུད་བཟང་ཐོག་བཟང་བཅེགས་བཞིན་པའི་ཕན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལས་

གཞན། བང་མཚོ་དེའི་ཁྲོད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་པར་འཕྲོ་བའི་ཡིད་བཞིན་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་མེས་ཀྱི་ལྷན་ཚང་ཚེན་པོའི་མཉམ་.....
འབྲེལ་གྱི་རྣམས་ཤུགས་དང་སེམས་བརྒྱ་གཅིག་བསྐྱེམས་གྱི་ཤུགས་སོགས་རྗེ་.....
ལེགས་དང་རྗེ་བཞུན་དུ་བྱུང་འདུག།

སྤྱིར་གེ་སར་སྐྱེད་གི་འཚོ་སྤྱད་ལེགས་སྤྱི་དང་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་
བྱ་བ་འདི་ལྟར་མཐུན་དུ་གཏོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཚང་ཚེན་པོའི་བརྒྱུད་
རིམ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་ལྷན་ཚང་དུ་འཚོ་སྤྱད་དང་ལྷན་ཚང་དུ་ལོ་རྒྱུ་
ལྷན་ཚང་དུ་སྤྱི་འདོན། ལྷན་ཚང་དུ་མཚོན་འདེགས། ལྷན་ཚང་དུ་སྤྱི་
ལེགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བཞིན་མཆིས།

ལས་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་དུང་ཚོང་མ་མིས་བསྐྱབས་པ་ཞིག་ཡིན། རང་
ཀྱི་སྤྱི་གེ་སར་སྐྱེད་གི་བྱ་བ་བསྐྱེད་མཁན་ཡང་མི་རིགས་མང་པོའི་ཤུབ་...
ཆས་ཤུབ་པ་དང་། ཅན་དར་གཞོན་གསུམ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཁག་.....
གཅིག་ཡིན། ད་ལྟོ་བར་དུ་དེད་ཅག་གིས་སྤངས་པའི་ཤུབ་འབྲས་.....
ཐམས་ཅད་ནི་མི་རབས་འགས་སྤྱིར་གེ་སར་སྐྱེད་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་...
ཀྱིས་འབད་འབྲེལ་སྤོང་མེད་གནང་བའི་འབྲས་སུ་ལགས།

དེ་ཡང་དཔུང་ཁག་འདིའི་ཁྲོད་དུ་ནམ་ཡང་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཉ་ལོ་.....
བཅིབས་ཏེ་སྤྱད་ཅུས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བསྐྱེད་མཁན་ཞིག་མཆིས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་གས་
པོ་གཙོ་བོ་དེ་དོན་ཤུབ་ལགས། ད་རེད་སྤྱི་གས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དུ་འབྲེལ་
བའི་གསུང་ཚིམ་འདི་ནི་ཁོས་དཀའ་སྤྱད་འབད་པར་བཞེན་ནས་སྤངས་པའི་...
ཤུབ་འབྲས་མང་པོ་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

སྤྱིར་གེ་སར་སྐྱེད་གི་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཆ་མཚོན་ན། སྤྱིར་བཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་
བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཚིམ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བསྐྱེད་བྱེད་གཏན་ནས་མི་མཚུངས།
དེར་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོའི་དབང་

གིས། དེར་རང་སྤངས་ཀྱི་སྐབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚེས་སྐབ་པ་དང་། ད་
 ཅུང་རང་སྤངས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཀྱང་མཆིས། དེ་ནི་ནང་དོན་གྱི་བྱུང་བ་ཆེ་ལ་
 རིག་གཞུང་ཚོན་ཁག་མང་པའི་ཞིབ་ཚགས་ཅན་གྱི་བཟོ་སྐྱབ་ཞིག་ཡིན། དེར་
 རིག་གནས་ཀྱི་ནང་བཅུད་ཤིག་ཏུ་སྐྱབ་ཞིང་། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་ལུ་ཡང་ཅུང་
 ཆེ་བ་ལགས། བལ་ཆེར་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་ལུ་འགའ་འདུས་འདུག་པ་སྟེ། འཚོལ་...
 སྤང་དག་སྐྱིག་དང་ཚོམ་སྐྱིག་པར་སྐྱབ། རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ ཡིག་སྐྱར་...
 སྐོབ་བྲིད། ཚ་འཇུགས་འགོ་བྲིད་བཅས་སོ།།

རྒྱུར་བཏང་དུ་མི་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ལུ་གཅིག་དང་ཡང་ན་སྤྱོད་ལུ་འགར་རུས་...
 པ་འདོན་པ་དང་ལག་རྗེས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་མ་མཆིས། སྐོ་...
 མ་སྐྱབ་གཅོད་པ་དོན་གྲུབ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་ཁོང་ཉིད་ལོ་ན་ཅུང་གཞོན་ཞིང་...
 སྤྱོད་ལུ་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། གེ་སར་སྐྱར་གི་བྱ་བའི་འགོ་བྲིད་ལས་གནས་སུ་...
 ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོང་ལྷའི་སྤྱོད་ལུ་འགར་རུས་པ་བཏོན་པ་དང་འདོན་བཞེན་
 ཡོད་ལ། གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་མདོན་གསལ་སྤངས་འདུག གནའ་མིའི་དག་རྒྱན་
 ལ་བཙོན་འགྲུས་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་སོབ་ཟེར་བ་ལྟར། སྐོ་མ་སྐྱབ་གཅོད་པ་དོན་...
 གྲུབ་ཀྱིས་འབད་བཙོན་སྟོད་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆུ་གངས་མེད་ཟེགས་ན་ཡང་གྲུབ་...
 འབྲས་ཀྱང་གཤམ་དུ་ཟ་བ་སྐྱོན་ཡོད། འདི་ནི་ཁོང་གིས་འབད་འབྲངས་...
 བཟྱིད་པའི་སྤྱིང་བཅུད་ཡིན་ལ་ནན་བཅག་གིས་ཞིབ་འཇུག་བཟྱིད་པའི་འབྲས་
 ཏུ་ཡང་ཡིན། ཁོང་ཉིད་དུས་ནམ་ཡང་སྤྱིང་གེ་སར་སྐྱར་གི་བྱ་བའི་མ་རུན་...
 གནས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སུལ་བྱུང་ཅན་གྱི་སྐྱར་མཁན་དང་། སྤྱིང་གེ་...
 སར་སྐྱར་གི་ཆེད་ལས་མཁས་པ། བྱ་བ་སྐྱབ་མཁན་བཅས་དང་མཉམ་དུ་...
 འཚོལ་སྤང་དག་སྐྱིག་དང་། ཚོམ་སྐྱིག་པར་སྐྱབ། རིག་གཞུང་བྱ་འགྲུལ་སྐོ་...
 ཚོགས་ཚ་འཇུགས་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པས་ན། རིག་གཞུང་ཚོན་ཁག་གིས་
 འཇུགས་སྐྱབ་ལ་སྐྱལ་འདེད་གང་ལེགས་བཟྱིད་པ་ལས་གཞན། རང་ཉིད་ཀྱང་

སྐྱོད་བརྗེས་དང་ལུག་ལུག་རྗེ་ཚོགས་ལྷན་བཏང་བ་རེད། ཁོང་ཉིད་ལ་གྲིང་གོ་
སར་སྐྱུང་གི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་དོ་ཚོགས་རྒྱུས་ལོན་ཟབ་མོ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་
ལག་ལེན་གྱི་གནད་དོན་དང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོར་ཡང་རང་
ངོས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་ཟབ་མོ་བྱུང་འདུག དེར་བརྟེན་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་.....
ཞིབ་འཇུག་དེ་བཟུང་ཆགས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཇུགས་སྟབས་པར་བྱུང་ཡོད།
ད་དུང་ཞིབ་འཇུག་གི་ཤེས་རྟོགས་དང་གྲུབ་འབྲས་ཀྱིས་སྐར་ཡང་འཚོལ་སྟུང་
ལེགས་སྒྲིག་གི་ལག་ལེན་ལ་རོགས་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་མཆིས། གཞན་ཡང་ཁོང་
གིས་རིག་གཞུང་ཚོན་ཁག་གི་འཇུགས་སྐྱུན་ཐང་གྱི་རིག་གཞུང་ཁྲིད་སྟོན་དང་
གཞུང་ལུགས་ཁྲིད་སྟོན་ལ་ཤུགས་སྐྱོན་ལེགས་པོ་བསྐྱེད་བཞིན་མཆིས་པ་མ་.....
གཏོགས། སྐྱེད་འཛོལ་འགོ་ཁྲིད་འབའ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། དཔེ་.....
ཆའི་ནང་དཔུང་གཏམ་བརྗོད་པའི་གནད་དོན་མཐའ་དག་གནས་ཚུལ་དངོས་
དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བཤད་གཏན་ནས་མེད། ད་དུང་དཔེ་ཆ་ནས་དཔེ་ཆ་དང་
གཞུང་ལུགས་ནས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྐྱེད་མོལ་ཅན་ཡང་མིན་པར།
གཏམ་གཉིས་ལྡན་དང་དྲན་ཚུལ་གསར་བ་ཡོད་ལ། ལག་ལེན་ནང་ནས་ཡོང་
བ་དང་སྐར་ཡང་ལག་ལེན་ཁྲིད་དུ་འགོ་བ་མ་ཟད། དངོས་ཡོད་ཀྱི་དམིགས་...
འབེན་གསལ་ལེར་མཆིས་ཤིང་། སྐྱོག་ན་ཁར་བདེ་ཞིང་སྐོར་ངོས་སྐྱ་བའི་བྱུང་
ཚོས་སྐྱུན་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་སྐོ་འབྱེད་སྟབས་པའི་རུས་པ་ཡང་ཚོན་ཡོད།
དཔེར་ན། ཚོམ་པ་པོས་སྐྱུང་པའི་རིགས་ལ་དཔུང་གཏམ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ།
སྐྱུང་པ་མོ་སོའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་དམ་པོ་འབྲེལ་ནས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་.....
ཚོད་མཚོན་པོའི་ངང་ནས་བབས་སྐྱུང་དང་བྲ་སྐྱུང་། གཏེར་སྐྱུང་། ཚོས་སྐྱུང་།
བརྒྱད་སྐྱུང་བཅས་ཀྱི་རིགས་གསལ་པོར་བཀར་བ་མ་ཟད། འོས་ཤིང་འཚོམ་...
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པར་མཁས་པ་སྐོར་ཞིག་གིས་གདེང་འཛོག་མཚོན་
པོ་གནང་། ཁོང་གིས་རྗོད་བྱེད་ཚོགས་གི་སྐྱུ་ཚལ་གྱི་བྱུང་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྐབས་

ལྷ་ཡང་། ལྷིང་གེ་སར་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཆའི་བཅུད་
ཡོད་ཚད་འཛོམས་པའི་རྩ་བ་སྐྱེད་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་ཞིང་འཛེབས་པའི་རྣམ་
ཚིག་དང་གཏམ་དཔེ། བཤད་པ། དཔེར་འཛོག་བཅས་བཞི་དུ་དབྱེས་ནས་
རྣམ་དག་མེ་མོང་དང་མཐུར་མ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་གཞུག་གཞན་བཅས་ལ་
ཞིབ་བརྗེད་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་སོགས་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚོམ་པ་བོར་མཚོན་ན་བོད་རིགས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལ་ཅུང་ཟབ་
མོས་མོ་བ་ཆགས་ཡོད་ལ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཡང་ཅུང་ཟབ་མོ་ཚོབ་ཡོད་
པར་བརྟེན། ཁོང་གིས་ལྷིང་གེ་སར་རྒྱུད་གི་རིག་གཞུང་གནད་དོན་ལྷ་ཚོགས་
ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་དབྱད་སྐྱེད་བཅུད་པའི་སྐབས་སུ། དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་
དམིགས་ནས་བརྗོད་པ་ཅིམ་མིན་པར། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་བོད་
རིགས་རྣམ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་ས་ལ་བརྟེན་ནས། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
ཚད་དེས་ཅན་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་དབྱད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཅུང་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཅུང་
ཟབ་པ་ལགས། དཔེར་ན། ཁོང་གིས་བོད་སོག་ལྷིང་གེ་སར་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་
བའི་སློབ་སྐྱེད་བའི་སྐབས་སུ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་སྤྱིད་ཐོག་ནས་
བོད་སོག་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཆགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ནས་ལྷིང་གེ་སར་
རྒྱུད་འདི་སོག་ལྷུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་གཅིག་ བོད་སོག་འདྲེས་སྟོན་ས་ལྷུལ་གྱི་
མང་ཚོགས་པར་དུ་ལྷིང་གེ་སར་རྒྱུད་དག་ཐོག་ནས་སོག་ལྷུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་
གཉིས་ཀྱི་སློབ་སྐྱེད་དབྱད་པ་བཏང་སྟེ། བོད་སོག་ལྷིང་གེ་སར་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་བ་
ནི་མ་རྒྱུད་དང་བུ་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་རྩ་བ་གསར་བ་བརྗོད་འཇུག

ཁོ་བོ་ཐེངས་མང་པོར་སློབ་ཐུབ་གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་དང་རྣམ་དུ་རིག་
གཞུང་གོས་ཚོགས་སྤྱོད་མང་ལ་བྱུགས་སྟོང་། 1995 ལོར་རྣམ་དུ་རྣམ་གྲགས་
ཅན་གྱི་རྣམ་མའི་པ་ལྷུལ་ཏེ། མཛེས་སྤྱད་འབྲོར་སྤྱད་ལྷན་པའི་ཚོ་སི་བྱུ་རི་
ཡར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུན་པར་བྱུགས་སུ་ཆས།

གྲོས་ཚོགས་ཉེང་དུ་ཁོང་གིས་སློབ་འདོན་བཀྲིས་པའི་རིག་གཞུང་དབྱུང་ཚམ་ལ་
 མཁས་པ་ཚོས་དགའ་བསུ་དང་ཁས་ལེན་ལེགས་པོ་གནང་། དེའི་མཚུངས་སུ།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཁག་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་གི་སར་སྐྱུང་བྱ་བའི་ཁྲོད་
 དུ་སྐངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཁྱད་པར་ཅན་མཚམས་སྤྱོད་བཀྲིས་ཏེ་རང་རེའི་ལེས་
 རྒྱལ་ལའང་གཟི་བརྗིད་བཙོན་ལེན་བྱས། ཁོ་བོའི་བསམ་པར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་
 པ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེད་ཅག་ལྷན་དུ་ཞིབ་འཇུག་གི་གྲུབ་འབྲས་འདི་དག་
 རྩོད་སྤྱོད་བརྒྱད་པ་དང་བསྐྱུན་ནས། རིག་གཞུང་ཉེང་དུ་བཤོ་སྤོང་དང་
 གྲོས་བསྟུན། ལྟ་བ་བརྗེ་རེས་དང་རྩི་བ་རྩིས་ལན་སོངས་གཅིག་བཀྲིན་ཏེ་ཅང་
 འོན་ཏེ་ལྷན་པ་ཞིག་རེད་སྟེ། དཔེར་ན། ཁོང་གིས་བརྗིད་པའི་སྤྱིང་གི་
 སར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡང་རྒྱལ་དམ་པའི་མི་བདུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
 སྤྱིང་གི་སར་སྐྱུང་དང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་དང་གདོད་མའི་ཚོས་ལུགས་བར་
 གྱི་འབྲེལ་བ། སྤྱིང་གི་སར་རྒྱལ་པོ་དང་དཔལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅུང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱོད་ཀྱི་
 དབྱུང་བ། རང་རེའི་བོད་རིགས་ལ་གི་སར་སྐྱུང་ཞིབ་འཇུག་བཀྲིད་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་བཟང་བྱ་ 400 ལྟག་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་གསར་བ་བཅས་ཀྱིས་རེད་ཅག་གི་
 རིགས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་བོན་ཡོད།

བདག་གིས་སློབ་གྱི་ཆེད་ཚོམ་ཞིག་ལས་“ལོ་རྒྱུས་ཉེང་ནམ་རྒྱུན་གནས་
 རྒྱལ་འདི་འདྲ་འབྱུང་བཞིན་མཆིས། དེ་ཡང་བྱ་བ་སྐྱོར་ཞིག་ལ། ཐོག་མ་ནས་
 མི་རྣམས་ཀྱིས་ག་ཅིག་ས་འཛིན་དང་སྐངས་བཀྲིད་པ་དང་། དེའི་གལ་ཆེན་གྱི་
 རང་བཞིན་དང་རྒྱང་རིང་གི་དོན་སྤོང་གསལ་ལེར་གོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚུགས་སོ་སོ་དང་ཡང་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱིས་མ་སྐྱེལ་དང་
 སྐངས་ཀྱིས་ལུགས་ཁྱུར་དང་རྒྱབ་རྟོགས་གང་ལེགས་གནང་སྟེ། ལས་རིགས་དེ་
 བདེ་སྐྱོང་དང་སྐྱབ་པ་དང་ལེགས་འབྲུབ་ཡོང་བར་བརྟུག་ཡིན་ནའང་། བྱ་
 བ་སྐྱོར་ཞིག་ནི་དེ་འདྲ་མིན། དེའི་དོན་སྤོང་དང་རྣམ་པ། རིན་ཐང་བཅས་ལ་

རྒྱལ་ལོན་པ་དང་འོས་ཟིན་འབྱུང་བར། རྒྱལ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱལ་གྱི་
རྒྱལ་སྐབས་ཤིག་དགོས་པ་རེད། རྒྱལ་དེར་བསྐོད་ལམ་ཀྱག་གྲོག་མང་པོ་དང་།
དཀའ་ངལ་སྣ་མང་བརྒྱད་དགོས་པ་ལས་གཞན། མྱོང་གུད་ཀྱང་ཆེན་པོ་རེག་
དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གྲིས་ཡོད། སྤྱིང་གེ་སར་སྤྱང་གི་བྱ་བར་མཚོན་ན།
རིགས་རྗེས་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་ཉིད་ཁོང་གི་
ལས་གྲོགས་ཚོ་དང་མཉམ་ཏུ་དཀའ་བ་ཡོད་ཚད་སེལ་ཏེ། ཚུལ་པ་སྟོང་མེད་ལ་
བརྟན་ནས། ད་གཚོད་དེ་རིང་གི་གྲུབ་འབྲས་འདི་འདྲ་སྲིད་ཤིང་། གསུང་
ཚོམ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྒྲིག་ཅེ་ལས་ཐོན་བྱུང་། དཔེ་ཆ་འདིར་མཚོན་ན་འང་ད་
དྲུང་ཆ་ཚོད་མིན་པ་དང་སློ་ཡིད་ཏུ་མི་འབབ་ས་རེ་མཚིས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་
གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་བར་ཏུ་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཆགས་མེད་པ་དང་།
གནད་དོན་ལ་ལར་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སློ་ནས་དབྱུད་པ་བཏང་བ་མཐའ་འཁྲུལ་
མེད་ཅིང་། ལེའུ་ལ་ལའི་རྗོད་ཚིག་གི་ཆོགས་དམ་པོ་གྲུབ་མེད། དཔེར་ན།
སྤྱིང་གེ་སར་སྤྱང་གི་མི་སྣའི་གཞུགས་བརྟན་ཞིབ་འཕྲིའི་སྐོར་ལ་དབྱུད་པའི་
སྐབས་སུ། གཅིག་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སློ་ནས་མི་སྣ་ཞིབ་འཕྲི་གནང་བར་
དབྱུད་གཏམ་བརྗོད་པ་ཅུང་ཆད་པ་དང་། དྲུང་སྒྲོགས་དང་སྒྲོག་སྒྲོགས་ཀྱི་མི་
སྣ་སོ་སོའི་བྱུང་ཚོས་གཙོ་བོ་སྟེ། སྟེག་བཅད་བརྟན་གསུམ་གྱིས་དབྱུད་པ་
བཏང་བ་ཅུང་ཞན་པ། ད་དྲུང་མི་སྣའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འབྱུར་བ་དང་བྱུང་
ཚོས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་མིན་པ་འདྲ། སྤྱིར་སྤྱིང་གེ་སར་སྤྱང་གི་
འཚོལ་སྤྱད་དག་སྤྱིག་དང་ཚོམ་སྤྱིག་པར་སྐྱབ་བསྐྱབ་བ་དེའི་ནི་བོད་གངས་ཅན་
ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱལ་སྤེང་སྤར་ཡོད་མ་མུང་བའི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན། ལྷ་ཁྱོན་
འདི་འདྲ་ཆེ་བའི་བརྗོད་སྐྱབ་གྱིས་དེད་ཅག་གི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ལ་དབྱུད་
གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདོན་སྤོང་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་མིན་དེད་སོགས་ལ་སྤར་
ལས་མཐོན་པོའི་སྲིད་བྱ་ཡང་བཏོན་འདུག ལས་རིགས་འདི་ཡང་རྒྱུད་རིང་

དཀར་ཆག

འཕྲི་བརྒྱད།	
དང་པོ། མིང་གི་སྐད་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་ཐང་།	
བཅད་པ།	(1)
གཉིས་པ། མིང་གི་སྐད་རྒྱུད་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་པ།	(6)
གསུམ་པ། མིང་གི་སྐད་རྒྱུད་གི་བརྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་ཐང་།	
བཅད་པ།	(12)
བཞི་པ། མིང་གི་སྐད་རྒྱུད་པོའི་རྟོག་ཐང་པ།	(25)
ལྔ་པ། མིང་གི་ཕྱད་རྒྱུད་པོའི་བརྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་ཐང་།	
རྒྱུ་འབྲས་པ།	(38)
གཅིག་གཤོང་འབྲུམ་པའི་རྒྱ་ཚོ་ཞལ་དཀར།	(42)
གཉིས། དཔའ་འབྲུམ་མེད་མེད་རྟོག་ཨ་དོམ།	(49)
གསུམ། ཚོ་ཞལ་འདམ་མ་བྱུང་བ།	(55)
བཞི། འབྲུ་སྐ་ཕྱེ་ཚོས་རྒྱུང་བེར་ནག་	(62)
ལྔ། རྟོག་ཤོང་ཨ་རུ་གཟིག་འཕེན།	(66)
དྲུག་དར་འཕེན་དུག་གི་སྤོང་པོ།	(71)
བདུན། དཔའ་མི་འབྲུར་ཉ་ཚོ་ཨ་བརྟན།	(75)
བྲུག་པ། མིང་གི་སྐད་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་ཐང་།	
རྒྱུ་འབྲས་པ།	(80)
གཅིག་གཤོང་པའི་རྟོག་ཐང་།	(84)
གཉིས། བཅད་པ་རྣམས་གསུམ་གྱི་རྟོག་ཐང་།	(92)
གསུམ། མིང་རྒྱུང་ལས་དཔེ་རྒྱུ་དང་གཞུགས་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱུ་	

ཕྱི་སྐྱོད། ..... (97)

བུཊ་པ། མྱིང་གེ་སར་རྒྱུང་གི་མི་ལྷ་ཞིབ་འཁྲིའི་སྐྱོད་

བུཊ་པ། ..... (108)

གཅིག་མྱིང་གེ་སར་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མི་ལྷ་ཞིབ་འཁྲིའི་

སྐྱོད། ..... (110)

གཉིས། མྱིང་གེ་སར་རྒྱུང་ལས་ལྷོག་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མི་ལྷ་ཞིབ་འཁྲིའི་

སྐྱོད། ..... (117)

གསུམ། མྱིང་གེ་སར་རྒྱུང་ལས་རྒྱལ་རྒྱུང་ཕྱི་མི་ལྷ་ཞིབ་འཁྲིའི་གསུམ་

བརྟན་ཞིབ་འཁྲིའི་སྐྱོད། ..... (123)

བུཊ་པ། མྱིང་གེ་སར་རྒྱུང་ལ་ཚོས་ཤུགས་ཕྱི་བཅ་ཤུགས་

ལྷོ་བས་ལའི་སྐྱོད། ..... (128)

གཅིག་ ལྷ་རྒྱ་གཉན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པ། ..... (130)

གཉིས། ལྷ་གནས་ཕྱི་རྣམ་ཤུགས་འབྱུང་རྒྱ་ཚོན་པ། ..... (133)

གསུམ། ལྷལ་རྒྱུང་ཕྱི་མཐུ་རྣམ་ལྷན་པ། ..... (134)

བཞི། རྒྱུང་འགོ་སྤོག་ཆགས་བཅས་ཕྱི་མི་དོན་རྒྱབ་པ། ..... (135)

ལྷ། ལྷ་བ་དང་མོ་བ་བཅས་ཕྱི་སྐྱོད། ..... (138)

རྒྱལ་ ཚོས་གཞུང་བརྗོད་པའི་རྒྱུང་དཔེ། ..... (139)

བུཊ་པ། མཐའ་མའི་དཔྱད་གཏམ། ..... (143)

དབྱེ་པ། མྱིང་གེ་སར་རྒྱལ་ཤིའི་ཤུལ་རྟེན་ཕྱི་སྐྱོད། ..... (147)

གཅིག་ མྱིང་གེ་སར་རྒྱལ་ཤིའི་ཤུལ་རྟེན་ལས་རིག་རྒྱས་ལ་

གཏོགས་པའི་ཤུལ་རྒྱས་ཕྱི་སྐྱོད། ..... (149)

གཉིས། མྱིང་གེ་སར་དང་དབའ་རྒྱལ་ལུས་རྟེན་ལས་རྗོད་

སྤོགས་ཕྱི་རྗོད་ཤུལ་སྐྱོད། ..... (153)

གཞུང་། རང་བྱུང་དངོས་དབྱིབས་དང་རྗེས་ལྷན་ལ་བལྟས་
ནས་གེ་སར་གྱི་ལྷན་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་སྐོར། (156)

བཞི། སྤྱི་གེ་སར་རྒྱལ་པོར་མཚོན་བཀུར་གྱི་སྐོར་དུ་བྱིས་
ལྷན་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་ལྷན་རྒྱུ་གྱི་སྐོར། ... (158)

བཅུ་པ། སྤྱི་གེ་སར་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་མཁན་གྱི་རིགས་
བཟང་པ། ..... (160)

གཅིག འབབ་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (161)

གཉིས། འཁྱི་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (165)

གཞུང་། སབ་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (168)

བཞི། བསྐྱབ་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (170)

ལ། མོས་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (172)

རྒྱལ། བརྒྱུ་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (174)

བརྒྱུ། གཏེར་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (176)

བརྒྱུ། རྒྱུ་ལྷན་ཁང་རྒྱུ་གི་རིགས། ..... (177)

བཅུ་གཅིག་པ། རྒྱུ་མཁན་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ཅན་མེ་རིང་དབང་
འབྲས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ། ..... (182)

གཅིག རོ་རྒྱུ་པའི་སྐོར། ..... (184)

གཉིས། རྒྱུ་པའི་ལམ་དུ་བརྗོད་པའི་བརྒྱུ་རིམ་གྱི་སྐོར།... (186)

གཞུང་། རྒྱུ་པར་བྱུར་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་འགའི་སྐོར། ... (190)

བཞི། རྒྱུ་བཟང་གྱི་ལྷན་ཚོས་གྱི་སྐོར། ..... (194)

ལ། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཚོས་འགའི་སྐོར། ..... (197)

རྒྱལ། མཚུག་བསྐྱེད་པའི་གཏམ། ..... (199)

བཙུག་གཉིས་པ། ལྷན་མཁན་རྒྱུད་འགས་ཅན་འགས་པ་དང་།
གཙུག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ། ... (202)

གཅིག ལྷན་མཁན་འགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (203)

གཉིས། ལྷན་མཁན་གཙུག་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ། ... (212)

བཙུག་གཉིས་པ། ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་མཁན་གཉིས་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ། ..... (220)

གཅིག ལྷན་གཉིས་ལྷན་མཁན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (222)

གཉིས། ལྷན་གཉིས་ལྷན་མཁན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (228)

བཙུག་བཞི་པ། འོད་སྟོན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་
བཟང་པོ་བརྗོད་པ། ..... (230)

གཅིག འོད་སྟོན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ... (231)

གཉིས། འོད་སྟོན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (238)

གསུམ། འོད་སྟོན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (241)

བཙུག་ལྔ་པ། ལྷན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (243)

གཅིག འོད་སྟོན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (243)

གཉིས། ལྷན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (246)

གསུམ། འོད་སྟོན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (249)

བཙུག་དྲུག་པ། ལྷན་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ལྷན་འགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ། ..... (253)

དང་པོ། སྲིད་གོ་སར་སྐྱུང་གི་བྱུང་འབྲས་ཀྱི་

རིན་ཐང་བཤད་པ།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་དཔལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཚཱ་མ་སྲིད་རྗེ་གོ་
 སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་ཀྱི་ཚལ་ལས་ཐོན་པའི་
 དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་རག་ཚཱ་མ་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་སློགས་བཅའ་མང་ལ་
 དར་བྱུང་ཆེ་བ། བང་དོན་ལུན་ལུམ་ཚོགས་ལ་སྐྱུ་ཚལ་གྱི་རིན་ཐང་མཚོ་བ།
 ད་ལྟ་འཛམ་སྲིད་སྤེང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་རིང་བ་གསུམ་ལས་ཆེས་རིང་བའི་
 མཚོན་སྐབས་ཀྱི་དབུ་ལྷ་མནའམ་ཡོད་པ་སྲིད་གསུམ་ཁམས་སུ་བར་མེད་དུ་བྱུང་
 བཞིན་མཆིས། སྲིད་རྗེ་གོ་སར་སྐྱུང་འདི་རང་རེའི་བོད་གངས་ཅན་སྐྱུང་སུ་
 དར་བྱུང་ཆེ་ཞིང་སྐབས་པ་འཕུར་བ་མ་ཟད། འཛམ་སྲིད་སྤེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཉི་
 འུ་ལྷག་གིས་ཀྱང་གཅོགས་འཛིན་དང་བྲལ་ས་གནད་ཉེ། ཆེད་གཉེར་གྱི་ཞིབ་
 འཇུག་ལས་ཁྲུང་ས་བཅུགས་ཤིང་ཆེད་ལས་མི་སྣ་བཀོད་སློག་མཛད་དེ་འཚོལ་
 སྐྱུང་དང་ལེགས་སློག་ཡིག་སྐྱུར། དཔར་སྐྱུན་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བར་ལེགས་
 །གཉེར་མཛད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ནམ་པས་སྲིད་གོ་སར་སྐྱུང་ནི་འཛམ་སྲིད་
 རིག་གནས་བང་མཛོད་ཁྲོད་དུ་འོད་ཟེར་རབ་དུ་འབྲས་པའི་རིན་ཆེན་ནོར་བུ་
 ཞིག་ལ་ཚཱ་མ་པ་ལས་གཞན། ཡ་སྲིད་སྣེ་མའི་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་ཤིན་དུ་ཐོབ་པར་དཀོན་པའི་དབུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཚོད་
 ལུན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཡོད།

སྲིད་རྗེ་གོ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་ལ་བོད་རིགས་གནང་རབས་ཀྱི་ཚཱ་མ་རིག་གི་
 བྱུང་ཚོས་ཤིན་དུ་ལྡན་ཞིང་། དུས་རབས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རིགས་རང་གི་
 རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས། ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན། ཚོས་ལུགས།